

Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 Suomen rakennerahasto-ohjelman valmistelutilanne Itä- ja Pohjois-Suomessa sekä EU-rahojen jako maakunnittain

MH § 165

Työ- ja elinkeinoministeriö on valmistellut yhdessä alueellisten tahojen sekä muiden ministeriöiden kanssa Suomen rakennerahasto-ohjelmaa kaudelle 2014-2020. Tulevalla rakennerahastokaudella koko Manner-Suomen alueella toteutetaan yhteistä ohjelmaa, joka käsittelee sekä Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) että sosiaalirahaston (ESR) toimenpiteet.

Ohjelmaa toteutetaan seuraavien toimintalinjojen kautta (suluissa rahoitusosuus):

TL 1 Pk-yritystoiminnan kilpailukyky (EAKR 41 %)

TL 2 Uusimman tiedon ja osaamisen tuottaminen ja hyödyntäminen (EAKR 54 %)

TL 3 Työllisyys ja työvoiman liikkuvuus (ESR 47 %)

TL 4 Koulutus, ammattitaito ja elinikäinen oppiminen (ESR 33 %)

TL 5 Sosiaalinen osallisuus ja köyhyyden torjunta (ESR 20 %)

TL 6 Tekninen tuki (EAKR 5 %)

Vain Itä- ja Pohjois-Suomessa tukikelpoisia olevat liikenneinfrastruktuurit on sisällytetty osaksi TL 1:stä.

Itä- ja Pohjois-Suomen alueellinen suunnitelma päivitetään loppuvuoden aikana, ja sen rooli suhteessa Manner-Suomen rakennerahasto-ohjelmaan määritellään myöhemmin. Alueellisessa suunnitelmassa nostetaan esiin Itä- ja Pohjois-Suomen alueen ja ohjelmatoimintatuen erityispiirteitä.

Rahoitus

Talouspoliittinen ministerivaliokunta linjasi 28.5.2013 EU-rakennerahastokauden 2014 - 2020 toteuttamista Suomessa. Suomen rakennerahasto-ohjelman EU-rahoitus tulevalla ohjelmakaudella on 1,327 mrd. €. Tästä summasta Pohjois- ja Itä-Suomen harvaan asuttujen alueiden erityismääräraha on 305,3 milj. €.

Rahoituksen jakautumisesta Suomen sisällä Itä- ja Pohjois-Suomen sekä Etelä- ja Länsi-Suomen kesken päätettiin alueiden esityksen pohjalta. Tulevalla kaudella Itä- ja Pohjois-Suomi saa alueellisesta rahoituksesta noin 772,5 milj. € (n. 71 %) ja Etelä- ja Länsi-Suomi noin 316,6 milj. € (n. 29 %). Ahvenanmaan osuus on noin 5 milj. € (n. 0,5 %). Valtakunnallisiin teemoihin käytetään noin 171 miljoonaa euroa. Loput rahoituksesta käytetään tekniseen tukeen (n. 38,9 milj. €) sekä vähävaraisten avustukseen (n. 23 milj. €).

Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien välisestä rahoituksenjaosta on neuvoteltu maakuntajohtajien kesken. Maakuntien välinen EU-rahoituksen jakoesitys on seuraava:

	Maakuntien välinen suhteellinen rahoituksen jako ohjelmakaudella 2014-2020, %	Maakuntien välinen EU-rahoituksen jako ohjelmakaudella 2014-2020, € (ei sis teknistä tukea)
Etelä-Savo	13,1 %	101 312 461
Pohjois-Savo	19,3 %	148 820 822
Pohjois-Karjala	14,2 %	109 759 906
Kainuu	7,3 %	56 703 791
Keski-Pohjanmaa	4,4 %	34 296 105
Pohjois-Pohjanmaa	24,2 %	186 728 648
Lappi	17,5 %	134 851 919
Yhteensä	100 %	772 473 652
Pohjois-Suomi	53,4 %	412 580 462
Itä-Suomi	46,6 %	359 893 189

Kainuuseen on tullut ohjelmakaudella 2007-2013 EAKR ja ESR:ää ministeriön päätösten mukaan yhteensä 73 965 400 €, joka tarkoittaa sitä, että nykyiseen ohjelmakauteen verrattuna Kainuuseen tuleva EU-rahoitus pienenee n. 23 %.

Pohjois-Suomen luvuissa on Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja Lapin EU-rahoituksen summat. Itä-Suomen luvuissa on Etelä-Savon, Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan EU-rahoituksen summat. EU-rahoituksen lisäksi maakuntiin kohdistuu 75 % valtionrahoitusta. Kuntarahoituksen tarve on 25 %.

Rahoituksen laskennassa on sovellettu EU-komission kehittyneiden alueiden jakokriteerejä. Kriteerit pohjautuvat väestön määrään, BKT:een, työttömien määrään, työllisyysasteeseen, koulutustasoon, koulutuksen keskeyttäneiden määrään sekä harvaan asutukseen. Laskennassa on lisäksi kompensoitu korkeita tukitason pudotuksia verrattuna kuluvaan ohjelmakauteen.

EAKR- ja ESR-rahoituksen suhteelliset osuudet maakuntien rahoituksesta on kaikissa maakunnissa sama. EAKR:n osuus Itä- ja Pohjois-Suomessa on 68,2 % ja ESR:n osuus 31,8 %. Harvaan asuttujen alueiden erityistuki (NSPA) on kokonaisuudessaan EAKR-rahoitusta.

EAKR-asetuksen mukaisen, ns. kuutoskaupunkien kaupunkikehittämisen Oulun rahoitusosuus sisältyy Pohjois-Pohjanmaan rahoituskehikseen.

Työ- ja elinkeinoministeriön valmisteluissa on ollut esillä, että maakunnille osoitettaisiin indikatiiviset minimikehykset, ja 5 % rahoituskehystä olisi ns. liikkuvaa kehystä, joka voitaisiin kohdistaa maakuntien jakoesityksestä poikkeavalla tavalla. Maakuntien tekemä rahoituksenjakoesitys on maakuntakohtainen minimikehysesitys. Se tarkoittaa sitä, että TEM:n valmistelemaa liikkuvaa kehystä ei tule ottaa käyttöön. Rakennerrahastohallinnon keventämisen ja yksinkertaistamistavoitteen vuoksi rahastojen hallintoon ei tule kehittää uusia, hallintoa monimutkaistavia mekanismeja. Rakennerrahastojen kehysratkaisussa tulee varmistaa se, että maakunnissa on käytettävissä pitkäjänteiset ja ennakoitavat aluekehittämisen resurssit.

Erillisliite nro: 4

Lisätietoja asiasta antaa Kainuun liitosta maakuntajohtaja Pentti Malinen, puh. 044 797 0197 tai sähköpostilla pentti.malinen@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus hyväksyy maakuntien välisen rahoituksenjaon esitykseksi Työ- ja elinkeinoministeriölle.

Maakuntahallitus:

Hyväksyi.
